

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS INFORMATIKOS FAKULTETAS

COMPUTER DEPARTMENT

Skaitinių metodų ir algoritmų 3-a projektinė užduotis

Darbą atliko:

IFF 6/8 grupės studentas Tadas Laurinaitis

Darbą vertino:

Lekt. Dalia Čalnerytė

Užduotys

I užduotis. Interpoliavimas daugianariu.

1 lentelėje duota interpoliuojamos funkcijos analitinė išraiška. Pateikite interpoliacinės funkcijos išraišką naudodami 1 lentelėje nurodytas bazines funkcijas, kai:

- Taškai pasiskirstę tolygiai.
- Taškai apskaičiuojami naudojant Čiobyševo abscises.

Interpoliavimo taškų skaičių parinkite laisvai, bet jis turėtų neviršyti 30. Pateikite du grafikus, kai interpoliacinės funkcijos apskaičiuojamos naudojant skirtingas abscises ir gautas interpoliuojančių funkcijų išraiškas. Tame pačiame grafike vaizduokite duotąją funkciją, interpoliacinę funkciją ir netiktį.

II užduotis. Interpoliavimas daugianariu ir splainu per duotus taškus

Pagal 2 lentelėje pateiktą šalį ir metus, sudaryti interpoliuojančią kreivę 12 mėnesių temperatūroms atvaizduoti nurodytais metodais:

- Daugianariu, sudarytu naudojant I lentelėje nurodytas bazines funkcijas.
- b. 2 lentelėje nurodyto tipo splainu.

III užduotis. Parametrinis interpoliavimas.

Naudodami **parametrinio** interpoliavimo metodą 2 *lentelėje* nurodytu splainu suformuokite 2 *lentelėje* nurodytos šalies kontūrą. Pateikite pradinius duomenis ir rezultatus, gautus naudojant 10, 20, 50, 100 interpoliavimo taškų.

IV užduotis. Aproksimavimas

Pagal *2 lentelėje* nurodytą šalį ir metus mažiausių kvadratų metodu sudarykite aproksimuojančią kreivę 12 mėnesių temperatūroms atvaizduoti naudojant **antros**, **trečios**, **ketvirtos** ir **penktos** eilės daugianarius. Pateikite gautas daugianarių išraiškas.

Pav. #1 Užduočių sąrašas

30	$\frac{\ln(x)}{(\sin(2 \cdot x) + 1.5)} - \cos(\frac{x}{5}); 2 \le x \le 10$	Niutono

30		Kamerūnas	1999	Ermito (Akima)
24.4692 19	99 1 CN	MR_		
26.1946 19	99 2 CN	MR		
27.7291 19	99 3 CN	MR		
26.7083 19	99 4 CN	MR		
25.3865 19	99 5 CN	MR		
24.4072 19	99 6 CN	MR		
23.3871 19	99 7 CN	MR		
22.9818 19	99 8 CN	MR		
23.555 19	99 9 CN	MR		
23.8082 19	99 10 CN	MR		
24.7706 19	99 11 CN	MR		
25.1817 19	99 12 CN	MR		

Pav. #2 Užduočių variantų sąrašas

Užduočių sprendimai:

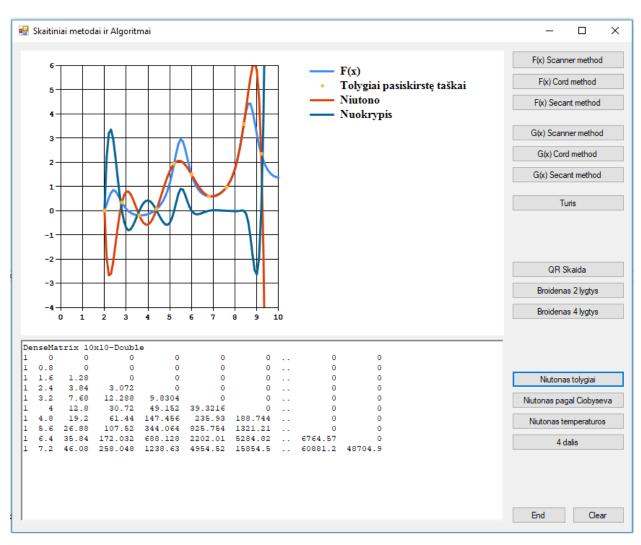
Sprestas variantas: 30 (užduočių funkcijos bei metodai kuriais jas spresti matomos Pav. #2)

Niutono metodo realizacija, daryta pagal Moodle sistemoje jkeltame pdf'e esantj Matlab koda:

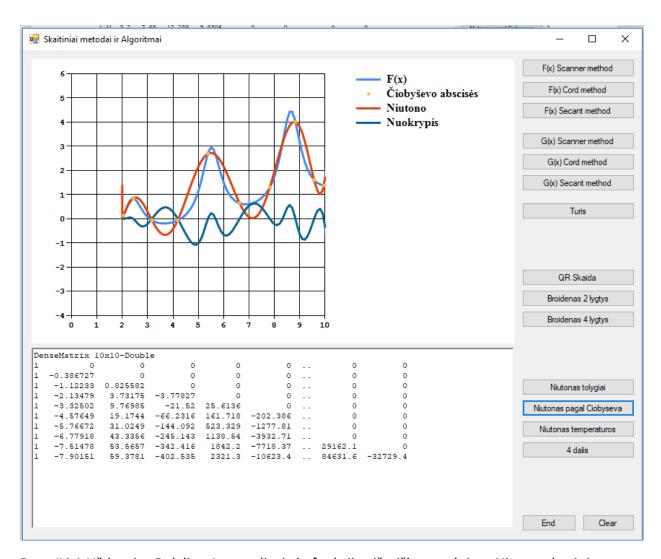
```
private double Newton(double[] X, double[] a, int n, double x)
    double rez = 0;
    for (int i = 0; i < n; i++)
        double temp = 1;
        for (int j = 0; j < i; j++)
            temp = temp * (x - X[j]);
        }
        rez += a[i] * temp;
    }
    return rez;
}
private double[] GetA(double[] X, double[] Y, int N)
    double[,] m = new double[N, N];
    double[] a = new double[N];
    for (int i = 0; i < N; i++)
        m[i, 0] = 1;
    for (int i = 1; i < N; i++)</pre>
        for (int j = 1; j <= i; j++)
            m[i, j] = m[i, j - 1] * (X[i] - X[j - 1]);
    }
    a[0] = Y[0];
    for (int i = 1; i < N; i++)</pre>
        double temp = 0;
        for (int j = 0; j <= i; j++)
            temp += m[i, j];
        a[i] = Y[i] / temp;
    Matrix<double> M = DenseMatrix.Build.Dense(N, N);
    for (int i = 0; i < N; i++)</pre>
        for (int j = 0; j < N; j++)
            M[i, j] = m[i, j];
        }
    }
    richTextBox1.AppendText("" + M);
    Matrix<double> YY = DenseMatrix.Build.Dense(N, 1);
    for (int i = 0; i < N; i++) { YY[i, 0] = Y[i]; }</pre>
```

```
Vector<double> YYY = YY.Column(0);
    Vector<double> A = (M.Inverse() * YYY);
    for (int i = 0; i < N; i++) {
        a[i] = A[i];
    }
    return a;
}

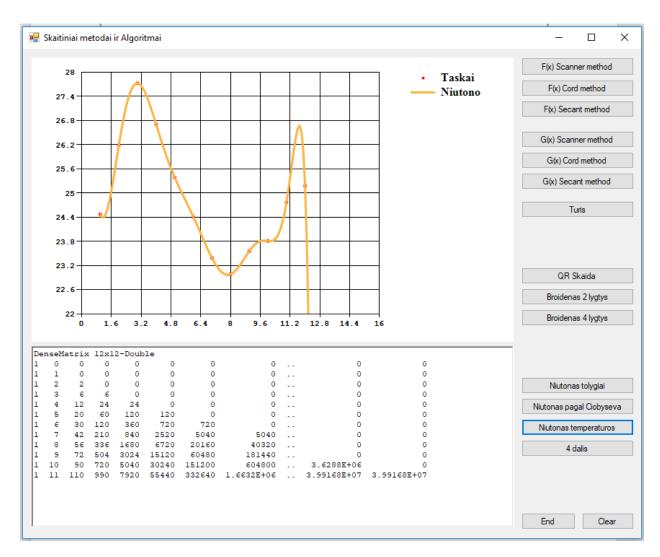
double[] chyobysev = new double[N];
double[] Y = new double[N];
for (int i = 0; i < N; i++) {
        chyobysev[i] = ((double)(xmax - xmin) / 2) * Math.Cos(Math.PI * ((double)(2 * i + 1)) / ((double)(2 * N))) + ((double)(xmax + xmin) / 2);
        Y[i] = Func(chyobysev[i]);
        task.Points.AddXY(chyobysev[i], Func(chyobysev[i]));
}</pre>
```


Pav. #3 1 Užduoties A dalis – Interpoliacinės funkcijos išraiška naudojant Niutono bazinį metodą bei tolygiai pasiskirsčiusius taškus

Pav. #4 1 Užduoties B dalis – Interpoliacinės funkcijos išraiška naudojant Niutono bazinį metodą bei taškus sudėtus pagal Čiobyševo abscises.

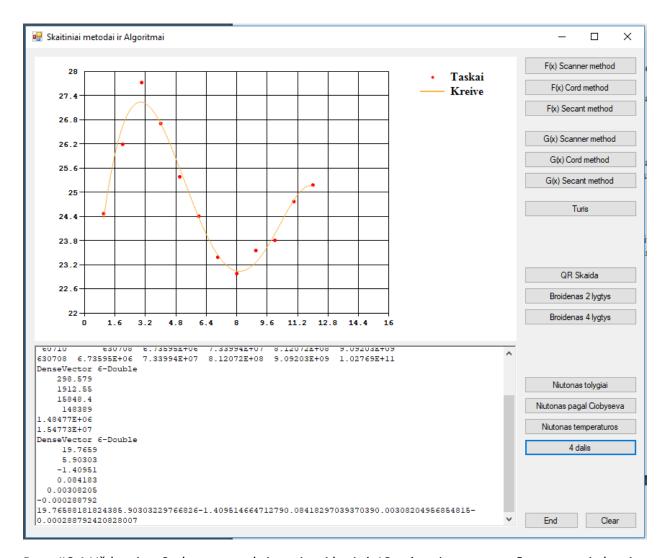

Pav. #5 2 Užduoties B dalis – Sudaryta interpoliuojanti temperatūrų kreivė naudojantis pirmos dalies daugianariu sudarytu pagal Niutono bazinį metodą.

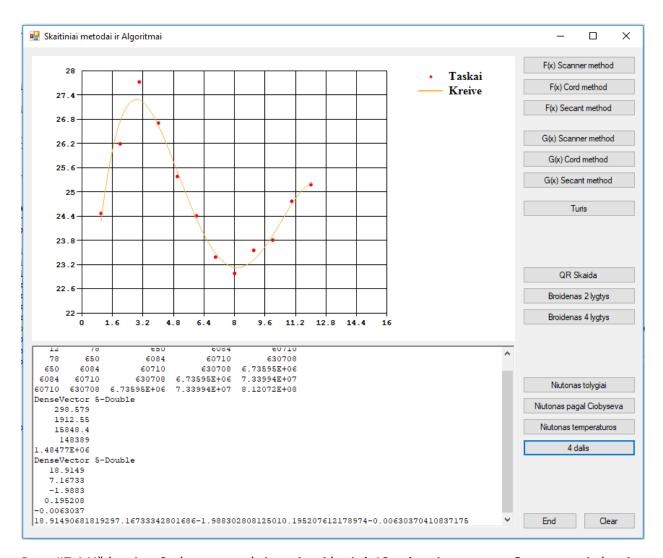
4-oje dalyje naudojamo mažiausių kvadratų metodo realizacija, padaryta pagal Moodle esančio pdf'o Matlab kodą:

```
double[] mkm(int n, double[] x, double[] y)
{
    int m = x.Length;
    double[,] pa = new double[m, 2 * n + 1];
    double[,] pxy = new double[m, n + 1];
    double[] xk = new double[m];
    for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
    {
        xk[i] = 1;
    for (int j = 0; j < 2 * n + 1; j++)
        for (int i = 0; i < m; i++)
            pa[i, j] = xk[i];
        if (j < n + 1)
            for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
                pxy[i, j] = xk[i] * y[i];
        for (int i = 0; i < m; i++)</pre>
            xk[i] = xk[i] * x[i];
    double[] s = new double[2 * n + 1];
    for (int i = 0; i < 2 * n + 1; i++)
    {
        double temp = 0;
        for (int j = 0; j < m; j++)
            temp += pa[j, i];
        s[i] = temp;
    double[] b = new double[n + 1];
    for (int i = 0; i < n + 1; i++)
    {
        double temp = 0;
        for (int j = 0; j < m; j++)
            temp += pxy[j, i];
        b[i] = temp;
    double[,] c = new double[n + 1, n + 1];
    for (int i = 0; i < n + 1; i++)
    {
        for (int j = 0; j < n + 1; j++)
            c[i, j] = s[i + j];
```

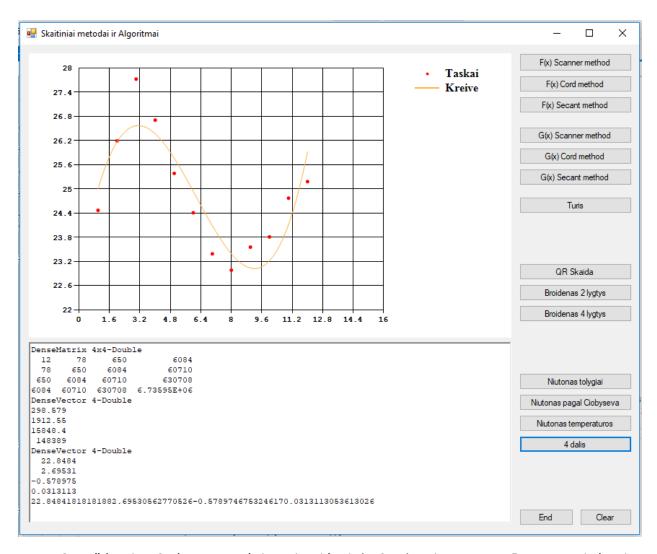
```
}
    Matrix<double> cm = DenseMatrix.OfArray(c);
    Vector<double> bm = Vector.Build.DenseOfArray(b);
    Vector<double> a = cm.Solve(bm);
    richTextBox1.AppendText(cm.ToString());
    richTextBox1.AppendText(bm.ToString());
    richTextBox1.AppendText(a.ToString());
    double[] array = new double[n + 1];
    for (int i = 0; i < n + 1; i++)</pre>
    {
        array[i] = a[i];
    }
    return array;
}
double func2(double[] array, double x)
    double sum = 0;
    for (int i = 0; i < array.Length; i++)</pre>
        sum += array[i] * Math.Pow(x, i);
    return sum;
}
```


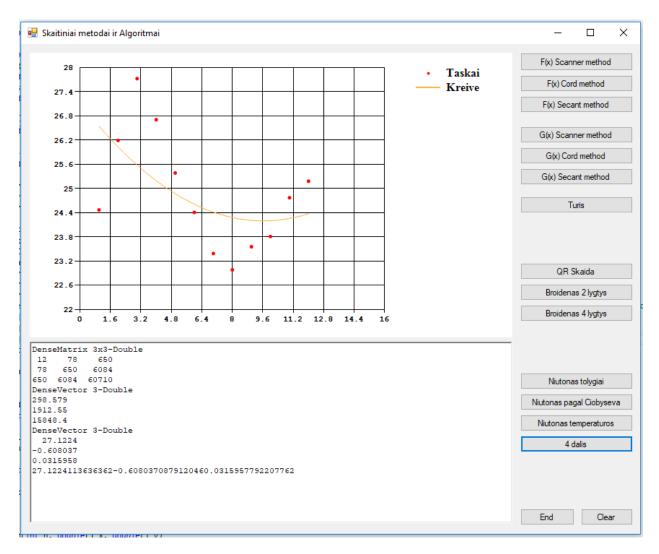
Pav. #6 4 Užduotis – Sudaryta aproksimuojanti kreivė 12 mėnesių temperatūroms atvaizduoti naudojant **penktos** eilės daugianarį. Išraiškų koeficientai matomi RichTextbox1 elemente.

Pav. #7 4 Užduotis – Sudaryta aproksimuojanti kreivė 12 mėnesių temperatūroms atvaizduoti naudojant **ketvirtos** eilės daugianarį. Išraiškų koeficientai matomi RichTextbox1 elemente.

Pav. #8 4 Užduotis – Sudaryta aproksimuojanti kreivė 12 mėnesių temperatūroms atvaizduoti naudojant <u>trečios</u> eilės daugianarį. Išraiškų koeficientai matomi RichTextbox1 elemente.

Pav. #8 4 Užduotis – Sudaryta aproksimuojanti kreivė 12 mėnesių temperatūroms atvaizduoti naudojant <u>antros</u> eilės daugianarį. Išraiškų koeficientai matomi RichTextbox1 elemente.

Programos kodo fragmentai:

```
private double Func(double x)
{
  return (Math.Log(x) / (Math.Sin(2 * x) + 1.5)) - Math.Cos(x/5);
}
// ------ 1 Dalis Niutonas ------
private double Newton(double[] X, double[] a, int n, double x)
{
  double rez = 0;
  for (int i = 0; i < n; i++)
  {
    double temp = 1;
    for (int j = 0; j < i; j++)
      temp = temp * (x - X[j]);
    }
    rez += a[i] * temp;
  }
  return rez;
}
private double[] GetA(double[] X, double[] Y, int N)
  double[,] m = new double[N, N];
  double[] a = new double[N];
```

```
for (int i = 0; i < N; i++)
{
  m[i, 0] = 1;
}
for (int i = 1; i < N; i++)
{
  for (int j = 1; j \le i; j++)
  {
     m[i, j] = m[i, j - 1] * (X[i] - X[j - 1]);
  }
}
a[0] = Y[0];
for (int i = 1; i < N; i++)
{
  double temp = 0;
  for (int j = 0; j \le i; j++)
    temp += m[i, j];
  }
  a[i] = Y[i] / temp;
}
Matrix<double> M = DenseMatrix.Build.Dense(N, N);
for (int i = 0; i < N; i++)
  for (int j = 0; j < N; j++)
  {
     M[i,j] = m[i,j];
```

```
}
  }
  richTextBox1.AppendText("" + M);
  Matrix<double>YY = DenseMatrix.Build.Dense(N, 1);
  for (int i = 0; i < N; i++) { YY[i, 0] = Y[i]; }
  Vector<double> YYY = YY.Column(0);
  Vector<double> A = (M.Inverse() * YYY);
  for (int i = 0; i < N; i++) {
    a[i] = A[i];
  }
  return a;
}
//Taskai pagal Ciobysevo abscises
private void Button13_click(object sender, EventArgs e)
{
  ClearForm(); // išvalomi programos duomenys
  PreparareForm(0, 10, -4, 6);
  // Nubraižoma f-ja, kuriai ieskome saknies
  Fx = chart1.Series.Add("F(x)");
  Fx.ChartType = SeriesChartType.Line;
  int N = 10;
  double xmax = 10, xmin = 2;
  double temp = 2;
  for (int i = 0; i < N * 10; i++)
  {
    Fx.Points.AddXY(temp, Func(temp));
```

```
temp = temp + 0.1;
      }
      Fx.BorderWidth = 3;
      Series task = chart1.Series.Add("Čiobyševo abscisės");
      task.ChartType = SeriesChartType.Point;
      double[] chyobysev = new double[N];
      double[] Y = new double[N];
      for (int i = 0; i < N; i++)
      {
        chyobysev[i] = ((double)(xmax - xmin) / 2) * Math.Cos(Math.PI * ((double)(2 * i + 1)) /
((double)(2 * N))) + ((double)(xmax + xmin) / 2);
        Y[i] = Func(chyobysev[i]);
        task.Points.AddXY(chyobysev[i], Func(chyobysev[i]));
      }
      Series newton = chart1.Series.Add("Niutono");
      newton.ChartType = SeriesChartType.Line;
      double tempo = 2;
      var a = GetA(chyobysev, Y, N);
      newton.Points.AddXY(2, Y[0]);
      for (int i = 1; i < N * 100; i++)
      {
        newton.Points.AddXY(tempo, Newton(chyobysev, a, N, tempo));
        tempo += 0.1;
```

```
}
  newton.BorderWidth = 3;
  Series nuokrypis = chart1.Series.Add("Nuokrypis");
  nuokrypis.ChartType = SeriesChartType.Line;
  tempo = 2;
  for (int i = 1; i < N * 100; i++)
    nuokrypis.Points.AddXY(tempo, Func(tempo) - Newton(chyobysev, a, N, tempo));
    tempo += 0.1;
  }
  nuokrypis.BorderWidth = 3;
//Taskai pasiskirste tolygiai
private void Button14_click(object sender, EventArgs e)
{
  ClearForm(); // išvalomi programos duomenys
  PreparareForm(0, 10, -4, 6);
  // Nubraižoma f-ja, kuriai ieskome saknies
  Fx = chart1.Series.Add("F(x)");
  Fx.ChartType = SeriesChartType.Line;
  double x = 0;
  int N = 10;
```

}

```
double xmax = 10, xmin = 2;
double temp = 2;
for (int i = 0; i < N * 10; i++)
{
  Fx.Points.AddXY(temp, Func(temp));
  temp = temp + 0.1;
}
Fx.BorderWidth = 3;
Series task = chart1.Series.Add("Tolygiai pasiskirstę taškai");
task.ChartType = SeriesChartType.Point;
double[] Y = new double[N];
double[] tolygus = new double[N];
double zingsnis = (xmax - xmin) / N;
double first = xmin;
for (int i = 0; i < N; i++)
{
  tolygus[i] = first + zingsnis * i;
  Y[i] = Func(tolygus[i]);
  task.Points.AddXY(tolygus[i], Func(tolygus[i]));
}
Series newton = chart1.Series.Add("Niutono");
newton.ChartType = SeriesChartType.Line;
double tempo = 2;
```

```
var a = GetA(tolygus, Y, N);
  newton.Points.AddXY(2, Y[0]);
  for (int i = 1; i < N * 100; i++)
  {
    newton.Points.AddXY(tempo, Newton(tolygus, a, N, tempo));
   tempo += 0.1;
  }
  newton.BorderWidth = 3;
  Series nuokrypis = chart1.Series.Add("Nuokrypis");
  nuokrypis.ChartType = SeriesChartType.Line;
  tempo = 2;
  for (int i = 1; i < N * 100; i++)
  {
    nuokrypis.Points.AddXY(tempo, Func(tempo) - Newton(tolygus, a, N, tempo));
   tempo += 0.1;
  }
  nuokrypis.BorderWidth = 3;
//-----2 Dalis ------
//Daugianaris pagal pirmos lenteles funkcija (Niutonas)
private void button15_Click(object sender, EventArgs e)
```

}

{

```
ClearForm(); // išvalomi programos duomenys
      PreparareForm(0, 16, 22, 28);
      Series task = chart1.Series.Add("Taskai");
      task.ChartType = SeriesChartType.Point;
      task.MarkerSize = 5;
      task.MarkerStyle = MarkerStyle.Circle;
      task.MarkerColor = Color.Red;
      double[] temperature = { 24.4692, 26.1946, 27.7291, 26.7083, 25.3865, 24.4072,
23.3871, 22.9818, 23.555, 23.8082, 24.7706, 25.1817};
      double[] month = new double[12] { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 };
      int N = month.Length;
      for (int i = 0; i < month.Length; i++)
      {
        task.Points.AddXY(month[i], temperature[i]);
      }
      Series newton = chart1.Series.Add("Niutono");
      newton.ChartType = SeriesChartType.Line;
      double tempo = 1;
      var a = GetA(month, temperature, N);
      // newton.Points.AddXY(month[0], temperature[0]);
      for (int i = 1; i < N * 100; i++)
      {
        newton.Points.AddXY(tempo, Newton(month, a, N, tempo));
        newton.Points.AddXY(tempo, Newton(month, a, N, tempo));
```

```
newton.Points.AddXY(tempo, Newton(month, a, N, tempo));
        tempo += 0.1;
      }
      newton.BorderWidth = 3;
    }
    // ----- 4 Dalis -----
    private void button16_Click(object sender, EventArgs e)
      ClearForm(); // išvalomi programos duomenys
      //PreparareForm(0, 16, 18, 35);//deivio
      PreparareForm(0, 16, 22, 28); //mano
      Series task = chart1.Series.Add("Taskai");
      Series kreive = chart1.Series.Add("Kreive");
      kreive.ChartType = SeriesChartType.Line;
      task.ChartType = SeriesChartType.Point;
      task.MarkerSize = 5;
      task.MarkerStyle = MarkerStyle.Circle;
      task.MarkerColor = Color.Red;
      //double[] temperature = { 19.8794, 23.7751, 27.883, 31.0976, 33.2133, 33.8218,
31.8081, 29.8617, 29.1279, 28.8316, 25.9363, 21.4918 }; //deivio
      double[] temperature = { 24.4692, 26.1946, 27.7291, 26.7083, 25.3865, 24.4072,
23.3871, 22.9818, 23.555, 23.8082, 24.7706, 25.1817 };//mano
      double[] month = new double[12] { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 };
      double[] a = mkm(2, month, temperature); //pirmas parametras - polinomo eile
      for (int i = 0; i < a.Length; i++)
      {
```

```
richTextBox1.AppendText(a[i].ToString());
  }
  int N = 100;
  double dx = (12.0 - 1) / (N - 1);
  for (int i = 0; i < N; i++)
  {
    kreive.Points.AddXY(1 + i * dx, func2(a, 1 + i * dx));
    //func2(a, i * dx);
  }
  for (int i = 0; i < month.Length; i++)
  {
    task.Points.AddXY(month[i], temperature[i]);
  }
}
double[] mkm(int n, double[] x, double[] y)
{
  int m = x.Length;
  double[,] pa = new double[m, 2 * n + 1];
  double[,] pxy = new double[m, n + 1];
  double[] xk = new double[m];
  for (int i = 0; i < m; i++)
  {
    xk[i] = 1;
  }
  for (int j = 0; j < 2 * n + 1; j++)
  {
```

```
for (int i = 0; i < m; i++)
  {
    pa[i, j] = xk[i];
  }
  if (j < n + 1)
  {
    for (int i = 0; i < m; i++)
       pxy[i, j] = xk[i] * y[i];
    }
  }
  for (int i = 0; i < m; i++)
  {
    xk[i] = xk[i] * x[i];
  }
}
double[] s = new double[2 * n + 1];
for (int i = 0; i < 2 * n + 1; i++)
{
  double temp = 0;
  for (int j = 0; j < m; j++)
  {
    temp += pa[j, i];
  s[i] = temp;
}
double[] b = new double[n + 1];
```

```
for (int i = 0; i < n + 1; i++)
{
  double temp = 0;
  for (int j = 0; j < m; j++)
  {
    temp += pxy[j, i];
  }
  b[i] = temp;
}
double[,] c = new double[n + 1, n + 1];
for (int i = 0; i < n + 1; i++)
{
  for (int j = 0; j < n + 1; j++)
  {
    c[i, j] = s[i + j];
  }
}
Matrix<double> cm = DenseMatrix.OfArray(c);
Vector<double> bm = Vector.Build.DenseOfArray(b);
Vector<double> a = cm.Solve(bm);
richTextBox1.AppendText(cm.ToString());
richTextBox1.AppendText(bm.ToString());
richTextBox1.AppendText(a.ToString());
double[] array = new double[n + 1];
for (int i = 0; i < n + 1; i++)
{
  array[i] = a[i];
```

```
return array;

double func2(double[] array, double x)

double sum = 0;
for (int i = 0; i < array.Length; i++)

sum += array[i] * Math.Pow(x, i);
}
return sum;

#endregion</pre>
```